

GEBE DÜVE VE İNEKLERİN BAKIM BESLENMESİ

İneklerde gebelik süresi ortalama 280-285 gündür. Gebe düveler birkaç gün daha erken doğum yaparlar. Gebe düvelerin gebeliğin son iki ayındaki yemlenmesi önemlidir. Buzağılamadan birkaç hafta önceki yem tüketimi, buzağılamadan sonraki yem tüketimini etkiler. Aşırı beslemede düvenin yumurtalıkları yağ tutar, düve ya zor gebe kalır, ya kısır kalır. Süt verimi de düşük olur. Yetersiz beslemede hayvanın sindirim ve döl verimi üzerine olumsuz etki eder.

Düveler (Kültür ırkı) 16-18 aylık tohumlanırlar ve 25-27 aylıkken ilk buzağılarını yaparlar, bu dönemde gelişmeleri henüz tamamlanmamıştır.

Düveler bu dönemde gelişmeleri ve süt verimleri için ek bir enerjiye ihtiyaç duyarlar. Düve iken iyi bakılan bir dişi süt verimi yüksek bir inek olur. Onun için düvelik döneminde bilinçli bir bakım ve besleme gerekir. İyi kalitede kuru yonca, kuru ot, silaj beslemede önemlidir. Mısır silajı ile beslenen düvelerin kalsiyum ve fosfor ihtiyaçları ayrıca karşılanmalıdır.

Gebe ineğe ve düveye ilk aylarda özel bir bakım gerekmemektedir. Gebeliğin son 2-3 ayında diğer hayvanlardan ayrılmalı ve yağlanmaya meydan verilmeyecek şekilde vücut formunu koruyacak ve buzağının normal gelişmesini sağlayacak şekilde kaliteli kaba yem ve ilave kesif yemle beslenmelidir.

Normal olarak inekler 10 ay (305 gün) sağılırlar. Doğurmalarına 60 gün kala sağıma son verilerek kuruya çıkarılırlar. Kuruya çıkarma; hayvana verilen yem miktarı azaltılır ve süt miktarı düşürülür, günde 2 kez yapılan sağım bire indirilir, sonra iki günde bir yapılır ve birkaç gün sonra sağım tamamen kesilir.

Buzağılamadan önce ineği bir süre kuruda bırakmakla; süt salgılayan organların dinlenmesi ve ineğe verilen besin maddelerinin süt üretimi yerine karnındaki yavrunun gelişmesi için kullanması sağlanır. Meme hastalıkları (Mastitis) için tedavi uygulanır.

500 kg canlı ağırlıktaki verim döneminde %4 yağlı süt veren kurudaki inekler için örnek rasyonlar;

1. Rasyon ; Doğuma 4 - 6 hafta kala (günde kg olarak)
2. Rasyon ; Doğuma 21 - 10 gün kala arası (günde kg olarak);
3. Rasyon ; Doğuma 10 gün kala dan Doğuma kadar (günde kg olarak);

Yemler	1.Rasyon	2.Rasyon	3.Rasyon
Kuru ot	3	3	3
Kuru fiğ otu	0,5	0,5	0,5
Buğday Saman	2	2	2
Arpa kırması	1	1	
Süt yemi		2	2
Mineral Madde	0.1		
TOPLAM	6,6	8,5	7,5

3. Rasyonda doğuma 3-4 hafta kala süt yemi miktarı her gün 0,5 kg artırılarak verilmeye devam edilir.

İnek kuruya çıkarıldığı ilk 2-3 hafta bol miktarda kaliteli kaba yem ile beslenir. Buna ilaveten günde 2-3 kg'ı geçmeyecek şekilde kesif yem verilir.

Gebeliğin 7. ayından itibaren günde 8-10 kilo süt veriyormuş gibi yemlenmesine özen gösterilmeli, aşırı kaba yem verilmemelidir.

Hayvanın kuru dönemde vücut ağırlığının en az %1'i kadar kaba yem yemesi ve yediği kesif yem miktarının da vücut ağırlığının %1'ini geçmemesi gerekir.

Kuru dönemde rasyondaki kalsiyum miktarı azaltılmalı ve bu dönemin başında ve sonunda vitamin takviyesi yapılmalıdır. Ayrıca yavru atma riskini azaltmak için bozuk küflü ve gaz yapıcı yemlerden ve aşırı soğuk su vermekten kaçınılmalıdır, hava soğuksa doğumdan sonra ılık su verilmelidir.

İneğin doğumu müteakip hemen sağılması sonun düşmesine engel olabileceği gibi, aynı zamanda doğum felcine (Süt humması) neden olabilir. Eğer hayvan yattığı yerden kalkamıyorsa veteriner hekime baş vurmalıdır. Bu nedenle 3-4 gün ineğin sütü tamamen bitecek şekilde sağılmamalıdır.

Buzağılayan ineğe, verdiği verime uygun bir besleme (rasyon) uygulanmalıdır. İneğin süt verimindeki artışı karşılaması için rasyon enerji ve protein ihtiyacını karşılayacak şekilde hazırlanmalıdır.

Doğumuna 60 gün kala ineklerinizi kuruya çıkarınız!

Gebe Düve ve İneklerinize

- Doğumdan sonra 3- 4 gün ineğin sütü tamamen bitecek şekilde sağılmamalıdır.
- Hayvanın kuru dönemde vücut ağırlığının en az %1'i kadar kaba yem yemesi ve yediği kesif yem miktarının da vücut ağırlığının %1'ini geçmemesi gerekir.

Adres	: Samsun Tarım İl Müdürlüğü 55060 Samsun
Santral	: 0 362 231 37 00
Fax	: 0 362 233 21 63
e-mail	: cey@samsuntarim.gov.tr
web	: www.samsuntarim.gov.tr

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İl Tarım Müdürlüğü

Gebe Düve ve İneklerin Bakım ve Beslenmesi

Binnaz TIKNAZOĞLU
Ziraat Mühendisi

No: H/2

2005